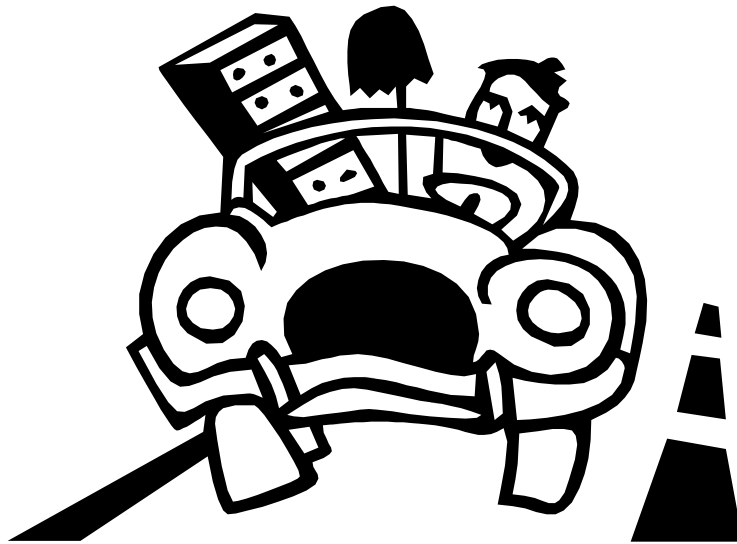

Informatie voor EU-burgers die gaan verhuizen naar Duitsland

EURES-EUREGIO
&
EUREGIO
Grensoverschrijdende
Consumentenadviesing

Colofon

Uitgave van:
EURES EUREGIO

en
EUREGIO Grensoverschrijdende
Consumentenadvisering
Postbus 6008, 7503 GA Enschede

NL - tel. 053 – 460 51 51, NL - fax 053 – 460 51 59

D – tel. 02562 – 702 0, D – fax 02562 – 702 59

Internet:
www.eures.euregio.nl
www.consumenten.euregio.nl

Tekst:
A.M. Schoolkate, EURES EUREGIO
mw. Mr. L.M. Jousma, EUREGIO
Grensoverschrijdende Consumentenadvisering
M. Richter, Rechtsanwalt, Von Rosenstiel & Richter
Duits-Nederlands Advocatenkantoor

Deze uitgave is met financiële ondersteuning van de
Europese Commissie gerealiseerd.

De informatie in deze brochure is met de grootste
zorg samengesteld. Door veranderingen kunnen
gepubliceerde gegevens niet meer juist zijn. De
EUREGIO kan niet aansprakelijk gesteld worden
voor het gestelde in deze uitgave.

Overname van gegevens uit deze uitgave is alleen
toegestaan met bronvermelding en met schriftelijke
toestemming van EUREGIO.

Enschede/Gronau, februari 2004

Inhoudsopgave

Inleiding

1. Inschrijving
  - 1.1 Inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens
  - 1.2 Verblijfsvergunning
2. Auto
3. (Europees) rijbewijs
4. Paspoort
5. Sociale verzekeringen
  - 5.1 De status "Grensarbeider":
  - 5.2 Gevolgen voor de Volksverzekering
  - 5.3 Ziekengeld/ziektekosten
6. Inkomen
7. Belastingen
  - 7.1 Aftrekmogelijkheid hypotheekrente
  - 7.2 Belastingplicht
8. Particuliere verzekeringen
9. Bankzaken
10. Nationaliteit
11. Huisdieren
12. Kinderen
  - 12.1 Leerplicht
  - 12.2 Kinderbijslag
  - 12.3 Studiefinanciering in Nederland
  - 12.4 Studiefinanciering in Duitsland
  - 12.5 Consultatiebureau/periodieke onderzoeken
13. Erfrecht
14. Het kopen van een huis in Duitsland
15. Het huren van een huis in Duitsland
16. Wijziging belastingwetgeving
17. Verlengen paspoort
18. Adreslijst

Inleiding

Voordat u het besluit neemt naar Duitsland te gaan verhuizen, doet u er goed aan te informeren wat de gevolgen zijn van deze EMIGRATIE.

Bij emigratie denkt men vaak aan het verhuizen naar Canada, Nieuw Zeeland of Australië. Maar ook de Nederlander die besluit om te gaan wonen in Duitsland (al is het maar een paar meter over de grens) emigreert.

Hebt u een geschikt huis gevonden, is het aan te raden betreffende onderstaande thema's informatie in te winnen. In deze brochure wordt alleen enige basisinformatie verstrekt.

- ➔ Voor alle punten geldt: **laat u, met in achtname van uw persoonlijke situatie, vooraf informeren.**

1. INSCHRIJVING

1.1 *Inschrijving in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens*

Wanneer men naar Duitsland verhuist, dient men zich ten eerste bij de Nederlandse gemeente (Gemeentehuis, afdeling Burgerzaken) af te melden. Voor de aanmelding in Duitsland bij de "Stadt-" of "Gemeindeverwaltung" (Rathaus, afdeling "Meldewesen" of "Bürgerbüro") dient men de volgende documenten mee te nemen:

- De schriftelijke afmeldingsverklaring van de Nederlandse gemeente
- Een geldig paspoort
- Een uittreksel uit het geboorteregister

1.2 *Verblijfsvergunning*

Voor een rechtmatig verblijf, langer dan 3 maanden, heeft men een verblijfsvergunning nodig.

De verblijfsvergunning dient eveneens bij de "Stadt-" of "Gemeindeverwaltung" (Rathaus) in de toekomstige woonplaats te worden aangevraagd bij de "Ausländerbehörde" (Vreemdelingendienst), waarbij een geldig paspoort meegenomen moet worden.

Een verblijfsvergunning wordt afgegeven door afdeling "Meldewesen" van de Duitse gemeente waar u gaat wonen. De verblijfsvergunning wordt afgegeven indien u aan de volgende criteria te voldoet:

- u heeft een geldig paspoort of identiteitsbewijs, en de schriftelijke

afmeldingsverklaring van de Nederlandse gemeente,

- u moet in uw eigen onderhoud kunnen voorzien (een inkomen (uit arbeid) hebben),
- u moet een ziektekostenverzekering hebben welke voor u en eventuele familieleden alle risico's in Duitsland dekt.

2. AUTO

Bij een verhuizing naar Duitsland bent u verplicht uw auto z.s.m. aan te melden in Duitsland, u dient echter vóóraf bij uw NL-verzekering na te vragen of deze uw auto ná de emigratie blijft verzekeren, is dit niet het geval dan moet de aanmelding direct plaatsvinden. Een in Nederland geregistreeerde auto wordt door een Duitse verzekeraar niet geaccepteerd. Laat door de Nederlandse verzekeraar, in de Duitse taal, uw schadevrije periode (No-Claim), t.b.v. de Duitse verzekeraar declareren!

De aanmelding van auto's

De aanmelding van uw auto in Duitsland dient direct na de verhuizing bij het "Straßenverkehrsamt (SVA)", afdeling "Kraftfahrzeugzulassungsstelle" (bureau voor de afgifte van kentekenbewijzen) in het desbetreffende district, plaats te vinden. Voordat u uw auto kunt aanmelden, is het noodzakelijk zich eerst tot het "Kraftfahrzeugbundesamt (KBA)" in Flensburg (zie adressenlijst) te wenden. Nadat u hen een kopie van uw Nederlandse autopapieren hebt toegezonden, ontvangt u van het KBA een schriftelijke verklaring of uw auto al dan niet eerder in Duitsland aangemeld is geweest. De "Unbedenklichkeitsbescheinigung" die u dan ontvangt, hebt u absoluut nodig voor de aanmelding van de auto.

Voor de aanmelding van de auto is nodig:

- de "Unbedenklichkeitsbescheinigung";
- bewijs van de "Abgas-Untersuchung";
- de Nederlandse autopapieren en kentekenbewijs;
- uw paspoort;
- een bewijs van verzekering/Groene kaart (verkrijgbaar bij een verzekeringsmaatschappij).

De SVA wijst een Duits kenteken toe en geeft een blanco "Fahrzeugbrief" af, en verzoekt de auto door de Technische Überwachungs Verein (TÜV) te laten keuren.

Wanneer het voertuig is goedgekeurd, kunnen bij het SVA de Duitse autopapieren worden afgehaald.

De Nederlandse papieren en kenteken worden door het SVA in beslag genomen.

De kentekenplaten worden vernietigd en de papieren naar het KBA gezonden; deze zorgt er eventueel voor dat het voertuig in Nederland wordt uitgeschreven.

3. (EUROPEES) RIJBEWIJS

Het beste kunt u uw geldig Nederlands rijbewijs omwisselen voor een Duits rijbewijs, dit hoeft **daarna niet meer verlengd** te worden.

Uw Nederlandse rijbewijs blijft geldig tot de vervaldatum (maximaal 10 jaar), daarna moet u het binnen 1 jaar na vervaldatum omwisselen voor een Duits rijbewijs.

Uitzonderingen hierop zijn de rijbewijzen die bij de verhuizing naar Duitsland nog geen 2 jaar oud zijn, deze moeten binnen 3 maanden in de Duitse woongemeente bij de "Straßenverkehrsbehörde" geregistreerd worden. (In Duitsland wordt bij het behalen van een rijbewijs een proeftijd van 2 jaar gehanteerd het z.g. "Probeführerschein"). Het is van belang bij het geldige NL rijbewijs een inschrijvingsbewijs van de nieuwe woonstaat te bewaren, omdat op het rijbewijs geen adreswijziging wordt aangebracht. *Voor rijbewijzen voor autobussen en vrachtauto's gelden andere regels, informatie hierover is te verkrijgen bij de "Straßenverkehrsbehörde" en bij de EUREGIO.*

4. PASPOORT

Procedure aanvraag:

Voor het aanvragen c.q. verlengen van het paspoort van in Duitsland wonende Nederlandse staatsburgers dient men contact op te nemen met het Consulaat Generaal in uw deelstaat (zie adressenlijst) aangezien de benodigde stukken voor een paspoortaanvraag per geval kunnen verschillen.

Doe dit tijdig, de aanvraag kan twee maanden in beslag nemen!!

5. SOCIALE VERZEKERINGEN

In de EG-verordening is vastgelegd welke sociale verzekeringswetten van toepassing zijn. Hoofregel is, dat men slechts aan de

wetgeving van één lidstaat onderworpen kan zijn. Werkt men uitsluitend in één lidstaat in loondienst of als zelfstandige, dan is de sociale verzekeringswetgeving van de lidstaat waarin het werk wordt uitgevoerd van toepassing. Hierop bestaan diverse uitzonderingen. Wij adviseren u vóór de emigratie hierover informatie in te winnen bij het Bureau voor Duitse Zaken of bij EUREGIO (zie adressenlijst).

5.1 De status "grensarbeider":

Als u van Duitsland naar Nederland verhuist en u in Nederland blijft werken krijgt u de status "grensarbeider"

Onder het begrip "grensarbeider" wordt verstaan: iedere werknemer die zijn werkzaamheden uitoefent op het gebied van de ene lidstaat en woont op het grondgebied van een andere lidstaat, waarheen hij dagelijks of minstens eens per week terugkeert. Deze status bepaalt dat op deze werknemer het Europees recht van toepassing wordt. Dit kan gevolgen hebben, vraag hier naar.

5.2 Gevolgen voor de volksverzekeringen

Verzekerd voor de Volksverzekeringen zijn alle ingezetenen in Nederland die nog geen 65 jaar zijn. Verder zijn verzekerd die niet-ingezetenen, die in Nederland arbeid in loondienst verrichten en op grond daarvan loonbelastingplichtig zijn.

De in het (nieuwe) woonland verblijvende en niet werkende echtgenoten/partners en kinderen zijn **niet volksverzekerd!!!**

Als u emigreert én u geen belastingplichtig werk verricht in Nederland, bent u **uitgesloten van de Volksverzekeringen**. Indien een

werknemer ziekteverzekerd is en de echtgeno(o)t(e)/partner en kinderen meeverzekerd zijn, dan blijven zij ook AWBZ-verzekerd.

Dit kan gevolgen hebben voor alle rechten uit de Volksverzekering (AOW, AWBZ, AnW en AKW).

Vraag hierover (schriftelijke) informatie bij de SVB, het Bureau voor Duitse Zaken, het ziekenfonds of de ziektekostenverzekeraar (zie adreslijst).

5.3 Ziekengeld/Ziektekosten

Wanneer u ziekteverzekerd bent, adviseren wij u vóór de emigratie met het ziekenfonds contact op te nemen om de inschrijving door middel van een **formulier**

E106 bij een Duitse Krankenkasse naar keuze te realiseren.

U kunt dan op grond van **uw status als grensarbeider** een beroep doen op ziektekostenfaciliteiten in de werk- én de woonstaat. Voor de eventuele meeverzekerde gezinsleden geldt dit in principe niet. Zij kunnen alleen aanspraak maken op de faciliteiten in de woonstaat en kunnen alléén mét toestemming van de Krankenkassen een beroep doen op eventuele faciliteiten in Nederland. **Let op:** bij de Krankenkassen in Duitsland kunnen alléén **gehuwde partners** en kinderen meeverzekerd worden. Dit kan nog wel eens problemen opleveren. De vrijwillig verzekerden doen er goed aan zich vooraf bij de NL verzekeraar te laten informeren hoe te handelen bij gebruikmaking van de medische zorg in het, nieuwe, woonland.

Ook is van belang informatie te hebben hoe het geregeld is met eventueel meeverzekerde gezinsleden.

6. INKOMEN

Waaruit bestaat uw inkomen?

Geniet u inkomen uit arbeid:

Vraag bij uw belastingadviseur informatie over de eventuele gevolgen van uw voorgenomen emigratie.

Geniet u inkomen uit zelfstandigheid:

Ga voor informatie te rade bij uw belastingadviseur

Ontvangt u een uitkering:

*** AOW/AnW**

Voor de AOW en de AnW kunt u voor informatie terecht bij de Sociale Verzekeringsbank van wie u uw AOW- of AnW-uitkering ontvangt.

*** WAO**

Voor de WAO kunt u voor informatie terecht bij de UWV Buitenlandafdeling (zie adressenlijst).

*** WW**

Bij het bevoegde CWI / de bevoegde UWV kunt u informatie inwinnen over de WW-aanspraken.

*** VUT**

Voor de VUT is het juiste aanspreekpunt de uitkeringsinstantie en de belastingadviseur.

*** Bedrijfspensioen**

Voor informatie betreffende uw pensioen kunt u terecht bij uw bedrijfspensioenfonds en belastingadviseur.

*** ABW/WVG**

Als u een uitkering via de algemene bijstandswet of de wet voorziening gehandicapten van de gemeente ontvangt dan **vervalt** deze bij een verhuizing naar Duitsland!

- ☞ U bent wettelijk verplicht alle feiten en wijzigingen die van invloed kunnen zijn op het recht op of de hoogte van uw uitkering terstond te melden aan de uitkeringsinstantie.

7. BELASTINGEN

Bij een verhuizing naar Duitsland wijzigt uw belastingstatus. Men wordt dan i.p.v. binnenlands belastingplichtig buitenlands belastingplichtig .

In Duitsland is men op grond van het inwonerschap onbepaald belastingplichtig . Er wordt echter alleen belasting geheven als men in Duitsland inkomen heeft.

Vraag hierover informatie bij de belastingdienst

7.1 Aftrekmogelijkheid hypotheekrente

Voor wat betreft het eventuele fiscale voordeel i.v.m. het bezitten van een onroerend goed in Duitsland het volgende:

M.i.v. 01.01.2001 is de belastingwetgeving in Nederland aangepast.

Bij een verhuizing naar Duitsland, bestaat onder voorwaarden de mogelijkheid de hypotheekrente (ook van een in Duitsland gevestigd onroerend goed) in mindering te brengen op het in Nederland belastbare inkomen.

De Duitse fiscus heeft hiervoor in de plaats een z.g. "Wohnungsbauförderung". Vraag hierover de details bij het "Finanzamt".

7.2 Belastingplicht

Iedereen die in Nederland woont, moet in Nederland belasting betalen over zijn/haar totale inkomen. Wie niet in Nederland woont, betaalt hier alleen belasting als hij of zij bepaalde inkomsten uit Nederland geniet.

Voor de inkomstenbelasting geldt:

- wie in Nederland zijn inkomen heeft en woont, is *'binnenlands belastingplichtig'*;
- wie **niet** in Nederland woont, maar wel inkomsten in Nederland heeft, is *'buitenlands belastingplichtig'*.

Ook als u *tijdelijk in het buitenland gaat wonen*, kan er sprake zijn van emigratie.
Uitzondering: Keert u binnen een jaar na uw vertrek terug, beschouwt de Belastingdienst u voor de tussenliggende periode als inwoner van Nederland. Dit geldt niet als u kunt aantonen dat u in die periode daadwerkelijk in het buitenland heeft gewoond.

- ➔ Neem vóór uw vertrek contact op met de Belastingdienst!
Vraag bij de belastingdienst de folder 'Emigratie' aan.
Hierin staat voor u waardevolle informatie.

8. PARTICULIERE VERZEKERINGEN

- ➔ Ga, voordat u besluit te emigreren, bij uw verzekeraar langs om de gevolgen en de eventuele voortzettingsmogelijkheden van de door u afgesloten verzekeringen vast te stellen.

Hierbij moet men denken aan bijvoorbeeld: WA-verzekering particulieren, auto-verzekeringen, begrafenisverzekeringen, levensverzekeringen, diverse risicoverzekeringen alsmede de voordelen van lijfrenten en kapitaalverzekeringen.

Evenals in Nederland is het afsluiten van een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren, "Privathaftpflichtversicherung", ook in Duitsland noodzakelijk. Veroorzaakte schade aan derden waar u volgens de wet voor aansprakelijk bent, wordt door deze verzekering gedekt.

- ➔ Voor huisdieren moet u bij veel verzekeringsmaatschappijen een aanvullende aansprakelijkheidsverzekering afsluiten. Vraag dit na!

De Duitse wet kent, net als de Nederlandse wet, voor de auto een verplichte WA-verzekering, de "Kfz-Haftpflichtversicherung". Inwoners van Duitsland zijn verplicht voor hun auto een Kfz-Haftpflichtversicherung af te sluiten overeenkomstig de Duitse algemene voorwaarden voor autoverzekeringen. Reden: de **dekking** door een buitenlandse (lees: geen Duitse) verzekeraar is vaak **minder uitgebreid** dan de dekking door een Duitse verzekeraar. Zo zijn Duitse autoverzekeraars wettelijk verplicht elke auto tot een voorgeschreven

minimum bedrag te verzekeren, ongeacht wie de houder van de auto is.

Weigert een verzekeraar een buitenlandse medeburger te verzekeren zonder adequate motivatie, kan de betroffene een klacht indienen bij het "Bundesaufsichtsamt für das Versicherungswesen" in Berlijn.

Ook in Duitsland is het mogelijk de auto WA plus ("Teilkasko") of All risk ("Vollkasko") te verzekeren.

Eveneens als noodzakelijk kan de inboedelverzekering ("Hausratversicherung") worden betiteld.

Belangrijk is het afsluiten van een opstalverzekering ("Wohngebäudeversicherung").

Het afsluiten van een rechtsbijstandsverzekering in Duitsland dient overwogen te worden. Daarbij moet u bedenken dat de afwikkeling van een rechtsprocedure in Duitsland anders verloopt dan in Nederland.

Loop vooraf al uw bestaande verzekeringen door.

Voorkom dat u dubbel verzekerd bent en dus dubbele premie betaalt.

9. BANKZAKEN

Vraag bij uw bank naar de eventuele gevolgen van de voorgenomen emigratie. Denk bijvoorbeeld aan de volgende zaken:
Wordt uw loon/salaris overgemaakt op een Nederlandse bankrekening en blijft dat zo?
Wat zijn de overboekingskosten bij periodieke afboekingen naar een Duitse bankrekening?
Hoe gaat het met de lopende (spaar)rekeningen en de berichtgeving hiervan? Worden de afschriften zonder extra kosten naar een Duits adres verstuurd etc.?

10. NATIONALITEIT

De Duitse nationaliteit kan op verschillende wijzen worden verkregen:

- Het hebben van een wettelijke aanspraak op naturalisatie
- Het verkrijgen van de Duitse nationaliteit door geboorte
- Naturalisatie door de wet
- Naturalisatie op beoordeling

Naturalisatieaanvragen zijn in te dienen bij de gemeente in de woonplaats. U kunt daar eveneens informatie verkrijgen over de voorwaarden voor naturalisatie.

11. HUISDIEREN

Heeft u huisdieren die met u meeverhuizen? Vraag bij uw dierenarts naar eventuele voorschriften, begeleidende documenten of verplichtingen m.b.t. inentingen.

12. KINDEREN

12.1 *Leerplicht*

Bij emigratie wordt u onderworpen aan de wetgeving van de nieuwe staat. Dit houdt in dat uw kinderen onderworpen zijn aan de leerplicht van het nieuwe woonland. Dit betekent niet dat uw kinderen in het Duitse schoolsysteem moeten worden opgenomen. U dient aan het "Schulamt" een schriftelijke verklaring van de Nederlandse school af te geven waaruit blijkt dat het kind aan de leerplicht (in Duitsland tot 18 jaar) voldoet. Vraag hierover vóóraf informatie bij het "Schulamt".

12.2 *Kinderbijslag*

Voor de kinderbijslag (AKW) is het van belang contact op te nemen met de Sociale Verzekeringsbank en het Bureau voor Duitse Zaken (zie adressenlijst), omdat u in bepaalde gevallen aanspraak kunt hebben op zowel kinderbijslag uit NL als ook "Kindergeld" uit D.

12.3 *Studiefinanciering in Nederland*

Bij de EUREGIO kunt u de brochure "Studienfinanzierung in den Niederlanden für Deutsche" bestellen waarin u nadere informatie over dit onderwerp kunt vinden.

Verder is informatie in te winnen bij de Informatie Beheer Groep Groningen (zie adressenlijst).

12.4 *Studiefinanciering in Duitsland*

Bij de EUREGIO kunt u de brochure "Studiefinanciering in Duitsland voor Nederlanders" bestellen waarin u nadere informatie over dit onderwerp kunt vinden.

12.5 *Consultatiebureau/periodieke onderzoeken*

Voor vragen rondom het consultatiebureau en de periodieke onderzoeken kunt u terecht bij het Ziekenfonds in Nederland en de Krankenkasse in Duitsland.

13. ERFRECHT

Ieder land heeft zijn eigen regels van erfrecht. Over het algemeen is bij overlijden wel duidelijk welk erfrecht geldt. In de meeste gevallen woonde de erflater op het moment van overlijden in het land waarvan hij ook de nationaliteit had. In zo'n geval is er niets aan de hand: het recht van het land van zijn nationaliteit - tevens het land van zijn woonplaats - is van toepassing. Dit geldt zowel voor Nederland als voor Duitsland. Het wordt gecompliceerder indien een Nederlander op het moment van overlijden in Duitsland woont en in Duitsland vermogen heeft. Naar Duits recht is het recht van de nationaliteit van toepassing. Ook naar Nederlands recht geldt in beginsel het recht van de nationaliteit. Echter, indien de erflater nauwere banden met een ander land had, geldt het recht van dat land. Het Nederlandse recht gaat ervan uit dat indien een Nederlander meer dan vijf jaar in een ander land woont er nauwere banden met het woonland bestaan. Na afloop van vijf jaren wijst het Nederlandse recht derhalve terug naar het Duitse recht dat deze terugverwijzing aanvaardt.

In de praktijk betekent dit dat voor een Nederlander die naar Duitsland verhuist voor de eerste vijf jaar het Nederlandse erfrecht van toepassing blijft en na afloop van vijf jaar geldt dan het Duitse erfrecht. Het Nederlandse recht biedt de Nederlander de mogelijkheid om een rechtskeuze te doen. Hij kan kiezen tussen het recht van het woonland en het recht van het land van zijn nationaliteit. Deze rechtskeuze moet echter wel in een testament worden vastgelegd.

Inhoudelijke verschillen tussen het Nederlandse en Duitse recht maken het interessant en soms noodzakelijk een erfrechtelijke regeling te treffen, in het bijzonder indien de erflater in Duitsland onroerend goed bezit. Het Duitse erfrecht kent bijvoorbeeld een recht op een legitieme portie voor ouders. De legitieme portie is in Duitsland 50% van het wettelijk erfdeel, in Nederland slechts 1/3 en er bestaat geen aanspraak op een legitieme portie voor ouders. De gevolgen kunnen aanzienlijk zijn.

Een voorbeeld:

De Nederlandse erflater X koopt een huis in Duitsland waarin hij met zijn vriendin Y zes jaar woont voordat hij overlijdt. In een testament bepaalt hij dat Y enige erfgenaam wordt. Zijn ouders leven nog.

Heeft X in zijn testament geen keuze voor het Nederlandse recht gemaakt, geldt het Duitse

erfrecht. Wettelijke erfgenamen zijn dan de ouders van X, ieder voor de helft. Door het testament worden de ouders volledig onterfd. Zij blijven een aanspraak houden op de legitieme portie, ieder voor de helft van het wettelijk erfdeel, ieder dus voor 25%. In deze situatie dient Y derhalve in totaal 50% van de waarde van het huis aan de ouders van X te betalen.

Heeft X in zijn testament een keuze voor het Nederlandse recht gemaakt, worden de ouders geheel onterfd en krijgen zij niets aangezien het Nederlandse recht geen aanspraak op een legitieme portie voor ouders kent. Y is erfgenaam van het huis.

- ➔ Wilt u hierover nadere informatie, dan kunt u advies vragen aan een notaris of een advocaat die bij u in de buurt is gevestigd. Adressen en telefoonnummers vindt u in het telefoonboek.

Successierecht

Over alles wat verkregen wordt krachtens erfrecht is belasting verschuldigd. Deze belasting heet successierecht. Het successierecht is onafhankelijk van het toepasselijke materiële erfrecht, d.w.z. onafhankelijk of men de goederen erft overeenkomstig Duits of Nederlands recht. Voor *in Duitsland aanwezig vermogen* (onroerend goed, bankrekening enz.) is successierecht aan de Duitse fiscus verschuldigd. De hoogte van het te betalen successierecht is afhankelijk van de relatie tussen erfgenaam en erflater.

Echtgenoten en kinderen dienen een successierecht te betalen tussen 7% en maximaal 30%, afhankelijk van de waarde van de nalatenschap. Daarbij hebben echtgenoten en kinderen een belastingvrij bedrag van € 307.000,00.

Samenlevende dienen een successierecht te betalen tussen 17% en maximaal 50% afhankelijk van de waarde van de nalatenschap. Zij hebben slechts een belastingvrij bedrag van € 5.200,00.

Het voornoemde geldt ook voor schenkingen. Ter voorkoming van een hogere belastingdruk is het derhalve aan te bevelen tijdig een zinnvolle regeling te treffen.

- ➔ Voor meer informatie kunt u terecht bij de belastingtelefoon van de Belastingdienst Heerlen (zie adressenlijst).

Samenleving

De samenleving van ongehuwden is in Duitsland wettelijk slechts geregeld voor homoseksuele paren. Samenlevingsvormen van heteroseksuelen worden in Duitsland derhalve niet erkend. Samenlevenden hebben derhalve geen aanspraak op een legitieme portie. Worden zij tot erfgenamen benoemd dienen zij echter een legitieme portie aan ouders of kinderen te betalen.

Samenlevenden genieten geen belastingvoordelen. Zij hebben geen aanspraak op onderhoud. Onderhoudsbijdragen worden wettelijk niet erkend. Het is derhalve aan te bevelen dat samenlevenden contractueel regelingen treffen in het bijzonder indien onroerend goed wordt gekocht of indien de kosten voor het dagelijkse leven niet door beiden in gelijke omvang worden betaald.

- ➔ Wilt u hierover nadere informatie, dan kunt u advies vragen aan een notaris of een advocaat die bij u in de buurt is gevestigd. Adressen en telefoonnummers vindt u in het telefoonboek.

14. HET KOPEN VAN EEN HUIS IN DUITSLAND

Het kopen van een woning in een ander land van de Europese Unie is in het Europese recht niet vastgelegd.

De aankoop van een onroerende zaak blijft daarmee een zaak van de lidstaten en richt zich naar het nationale rechtssysteem van het land, waar het stuk grond of de woning zich bevindt.

Dit geldt zowel voor de voorwaarden van de aankoop als ook voor de aan het eigendom verbonden rechten en plichten.

De koop van een woning in Duitsland is dus gebonden aan de Duitse wet- en regelgeving.

- ➔ In de **brochure "Een huis kopen in Duitsland" van de EUREGIO Grensoverschrijdende Consumentenadvisering** wordt een overzicht gegeven van de rechten en plichten rondom de koop van een woning in Duitsland. De brochure is gratis verkrijgbaar of te downloaden onder www.evz-duesseldorf.de/huiskoop

De makelaars alsmede de banken in de grensstreek hebben ook uitgebreid informatiemateriaal ter beschikking.

15 HET HUREN VAN EEN HUIS IN DUITSLAND

In plaats van een huis kopen kunt u ook een huis gaan huren in Duitsland.

Om inzicht te krijgen in het aanbod kunt u het beste de weekend-uitgaven van de kranten erop naslaan. U kunt zich echter ook wenden tot een makelaar. Voor juridische ondersteuning en advisering rondom een huurovereenkomst kunt u ook terecht bij een Mieterverein.

In Duitsland bevinden zich ongeveer 350 Mietervereine. Deze Mietervereine worden in de overkoepelende Deutscher Mieterbund (zie adressenlijst) vertegenwoordigd.

Om echter een beroep op deze verenigingen te kunnen doen, moet u lid zijn.

Bij de Deutscher Mieterbund kunt u het adres opvragen van de in uw woonplaats verantwoordelijke Mieterverein.

16. WIJZIGING BELASTINGWETGEVING

Per 01.01.2001 is de belastingwetgeving in NL aangepast.

Voor de potentiële Nederlandse huizenkoper in D is de belangrijkste wijziging de volgende:

De **buitenlands belastingplichtige** (de in Duitsland wonende maar in Nederland werkende belastingplichtige, welke geen fiscale voordelen heeft) **kan** met de nieuwe wetgeving **opteren** om als **binnenlands belastingplichtige** te worden behandeld en daardoor wel aanspraak maken op de gebruikelijke fiscale voordelen.

Wanneer een belastingplichtige in Duitsland woont is hij in beginsel in Duitsland onbeperkt belastingplichtig.

Dit betekent, dat hij voor zijn totale wereldinkomen aan de Duitse belastingplicht onderworpen is.

Wanneer de in Duitsland wonende belastingplichtige in Duitsland geen belastbare inkomsten heeft, zal hij per definitie geen belasting in Duitsland verschuldigd zijn.

Wanneer hij echter inkomsten uit een dienstbetrekking in Nederland geniet en hij gekozen heeft voor de behandeling als binnenlands belastingplichtige, bepaalt het belastingverdrag tussen Nederland en Duitsland, dat Nederland het heffingsrecht heeft en dat Duitsland een voorkoming tot dubbele belastingheffing moet regelen.

Tevens is het mogelijk uitgaven voor inkomstenvoorziening alsmede de

persoonsgebonden aftrek (bijv. de buitengewone lasten) in aftrek op het belastbare inkomen te brengen en eveneens de z.g. heffingskorting in mindering te brengen.

Door de wetwijziging zal de in Duitsland gelegen eigen woning, in de Nederlandse belastingheffing worden betrokken.

Als de woning is gefinancierd d.m.v. een hypothecaire geldlening zullen de kosten van deze lening (ongeacht of deze hypotheek in Nederland of Duitsland is afgesloten) op het belastbare inkomen in Nederland in mindering gebracht kunnen worden.

De aftrekposten alsmede de heffingskorting en de negatieve inkomsten uit eigen woning zullen veelal leiden tot een teruggave van inkomstenbelasting.

Het is belangrijk te weten dat, om te voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van de keuzemogelijkheid, een z.g. Anti-misbruik-bepaling in de nieuwe wetgeving is opgenomen. Wanneer de in Duitsland wonende belastingplichtige in Duitsland geen belastbare inkomsten heeft, zal hij per definitie geen belasting in Duitsland verschuldigd zijn. Deze bepaling maakt het mogelijk dat een herzieningsregeling kan worden toegepast met een terugwerkende kracht tot de laatste acht jaren!!!!

U doet er goed aan de interpretatie van de nieuwe belastingwetgeving uit te laten leggen door de belastingdienst of een erkende accountant / belastingadviseur!!!!

17. VERLENGEN NEDERLANDS PASPOORT VOOR INWONERS VAN NIEDERSACHSEN

Per 1 januari 2003 is het voor Nederlanders, die in de grensstreek van de deelstaat Niedersachsen wonen, ook mogelijk hun paspoortaanvraag in te dienen bij het consulaat te Emden of Osnabrück. De consulaten nemen uitsluitend aanvragen in ontvangst van personen woonachtig in hun ambtsgebied, te weten:

Emden

de kreisen Aurich, Friesland, Wittmund, Ammerland, Leer, Vechta, Cloppenburg en Oldenburg, alsmede de gemeenten Emden, Wilhelmshaven, Oldenburg, Leer en Aurich

Osnabrück

de kreisen Grafschaft Bentheim, Emsland, Osnabrück alsmede de gemeenten Lingen, Osnabrück, Georgsmarienhütte, Melle en Nordhorn

Adressen

Hamburg

Consulaat-Generaal
Alsterufer 10
Hamburg-Rotherbaum
Postfach 302066
20307 Hamburg
Tel. 040 - 450338-0
(ma t/m do 9.00 - 17.00 uur;
vr 9.00 - 15.00 uur)
Fax 040 - 45035073
e-mail: info@hollandinhamburg.de
internet: www.niederlandeweb.de

Emden

Honorair Consulaat
Klunderburgstraße 15
26721 Emden
Tel. 04921 - 21404
Fax 04921 - 34492
e-mail: nlkonsemd@freenet.de

Osnabrück

Honorair Consulaat (bij IHK)
Neuer Graben 38
49074 Osnabrück
Tel. 0541 - 353191
(ma - vr 9.00 - 12.00 uur)
Fax 0541 - 353131
e-mail: osnabrueck@hollandinhamburg.de

VERLENGEN NEDERLANDS PASPOORT VOOR INWONERS VAN NORDRHEIN WESTFALEN

Inwoners van de deelstaat Nordrhein
Westfalen moeten hun paspoort laten
verlengen bij het

Consulaat Generaal der Nederlanden
Oststraße 10
40211 Düsseldorf
Tel. 0211 - 179301-0
(ma t/m vr 8.30 - 17.15 uur)
Fax 0211 - 359040
e-mail: dus@minbuza.nl

Het is voor Nederlanders, die in de grensstreek
van de deelstaat Nordrhein Westfalen wonen,
ook mogelijk hun paspoortaanvraag in te
dienen bij het consulaat te Kleve of Aachen.
De consulaten nemen uitsluitend aanvragen in
ontvangst van personen woonachtig in hun
ambtsgebied, te weten:

Kleve

*de Kreisen Kleve en Wesel alsmede de
gemeenten Kleve, Hamminkeln, Wesel,
Xanten, Alpen, Hünxe, Schermbeck en
Sonsbeck*

Aachen

*de Kreisen Aachen, Düren en Heinsberg
alsmede de stad Aachen*

Adressen

Aachen

Honorair Consulaat
Industrie- und Handelskammer zu Aachen
Theaterstraße 6-8
52062 Aachen
Tel. 0241 - 33253
Fax 0241 - 4460259
e-mail: nl-konsulat@aachen.ihk.de

Kleve

Honorair Consulaat
Große Straße 47
47533 Kleve
Tel. 02821 - 24006
Fax 02821 - 50757
e-mail:
hermann-vonameln@commerzbank.com

18. ADRESSENLIJST

EUREGIO

Bezoekadres:

Enscheder Straße 362, 48599 Gronau

D Postadres:

Postfach 1164, 48572 Gronau

NL Postadres:

Postbus 6008, 7503 GA Enschede

www.euregio.nl

D	Tel.	02562 - 702-0
D	Fax	02562 - 702-59
NL	Tel.	053 - 4605151
NL	Fax	053 - 4605159

EUREGIO Grensoverschrijdende

Consumentenadviesing

www.evz-duesseldorf.de

Kraftfahrzeugbundesamt (KBA)

F rdestra e 16

D - 24944 Flensburg

Tel. 0461 - 316-0

www.kba.de

Consulaten Generaal:

Düsseldorf: Tel. 0211 - 1793010

Fax 0211 - 359040

e-mail: dus@minbuza.nl

Frankfurt: Tel. 069 - 971201-0

Fax 069 - 971201-55

email: fra@minbuza.nl

Hamburg: Tel. 040 - 4503380

Fax 040 - 45035073

e-mail: info@hollandinhamburg.de

München: Tel. 089 - 54558-295

Fax 089 - 54558-272

E-mail: mun@minbuza.nl

Belastingdienst/Limburg/kantoor

buitenland

Postbus 2865

6401 DJ Heerlen

Informatiecentrum Belastingdienst

Buitenland (IBB)

Tel. vanuit NL: 0800 - 0241212

Tel. vanuit buitenland: 030 - 2753812

www.belastingdienst.nl

Advocatenkantoor von Rosenstiel & Richter

(Duits-Nederlands Advocatenkantoor)

Gronausestraat 1193

7534 AH Enschede

Tel. 053 - 4619190

Fax 053 - 4619188

e-mail: Dirk@rosenstiel.nl

www.rosenstiel.nl

Advocatenkantoor von Rosenstiel & Richter

(Duits-Nederlands Advocatenkantoor)

Schützenstraße 73

48429 Rheine

Tel. 05971 - 985729

Fax 05971 - 985730

e-mail: richter@anwaltrichter.de

www.anwaltrichter.de

Advocatenkantoor Dijks & Leijssen

(gespecialiseerd in Duits/Nederlandse zaken)

Boddenkamplingel 76

Postbus 76

7500 AB Enschede

Tel. 053 - 4335466

Fax 053 - 4331001

e-mail: info@dijksleijssen.nl

www.dijksleijssen.nl

Deutscher Mieterbund e.V.

Littenstra e 10

10179 Berlin

Tel. 030 - 22323-0

Fax. 030 - 22323-100

e-mail: info@mieterbund.de

www.mieterbund.de

UITVOERINGSINSTANTIES:

Bureau voor Duitse Zaken

Postbus 10505

6500 MB NIJMEGEN

Tel. 024 - 3431900

Fax 024 - 3431909

www.bdz nijmegen.nl

UWV

ziektewet } }

werkloosheidswet } 0900 - 9292

wao } }

buitenlandafdeling +31 592 - 750350

www.uwv.nl

Amicon Zorgverzekeraar

Postbus 75000

7500 KC Enschede

Tel. 053 - 4853100

Fax 053 - 4853299

www.amicon.nl

Ministerie Sociale Zaken en

Werkgelegenheid

Tel. 0800 - 9051 (gratis)

www.minszw.nl

Postbus 51

Tel. 0800 - 8051

op werkdagen van 09.00-21.00 (gratis)

www.postbus51.nl

Informatie Beheer Groep

Kempkensberg 2- en 6

9722 TB Groningen

Algemeen Tel.nr. 050 - 599 9999

IB-Groep infolijn 050 - 599 7755

Fax 050 - 599 9850

www.ib-groep.nl

F:\DATA\WPWINALG\NL\83612

EURES\MEDEWERKERS\SCHOOLKA\Brochures\verhuizen naar

Duitsland\verhuizen naar D.feb 2004.doc